

Stefan de Walle:

'Soms wil ik lekker even schreeuwen'

Stefan de Walle (56) speelt in Tweede Hans de rol van Hans, die gedwongen met pensioen gaat. Na deze tegenslag moet hij zichzelf opnieuw uitvinden. Voor de acteur was dat heel herkenbaar.

TEKST: BRAM DE GRAAF
BEELD: ANP/HOLLANDSE HOOGTE / CLEMENS RIKKEN

Op een zonnige maandagmorgen schuift Stefan de Walle aan in een café tegenover het Haagse Binnenhof. Hij verheugt zich nu al op een haring bij de haringkar daar, zegt hij. "De lente is heel erg mijn seizoen. Ik ga kwispelen als ik de krokussen en sneeuwkllokjes zie opkomen en het frisse groen aan de bomen ontwaar. De winter vind ik zo nat en koud."

Had je dat als kind ook al?

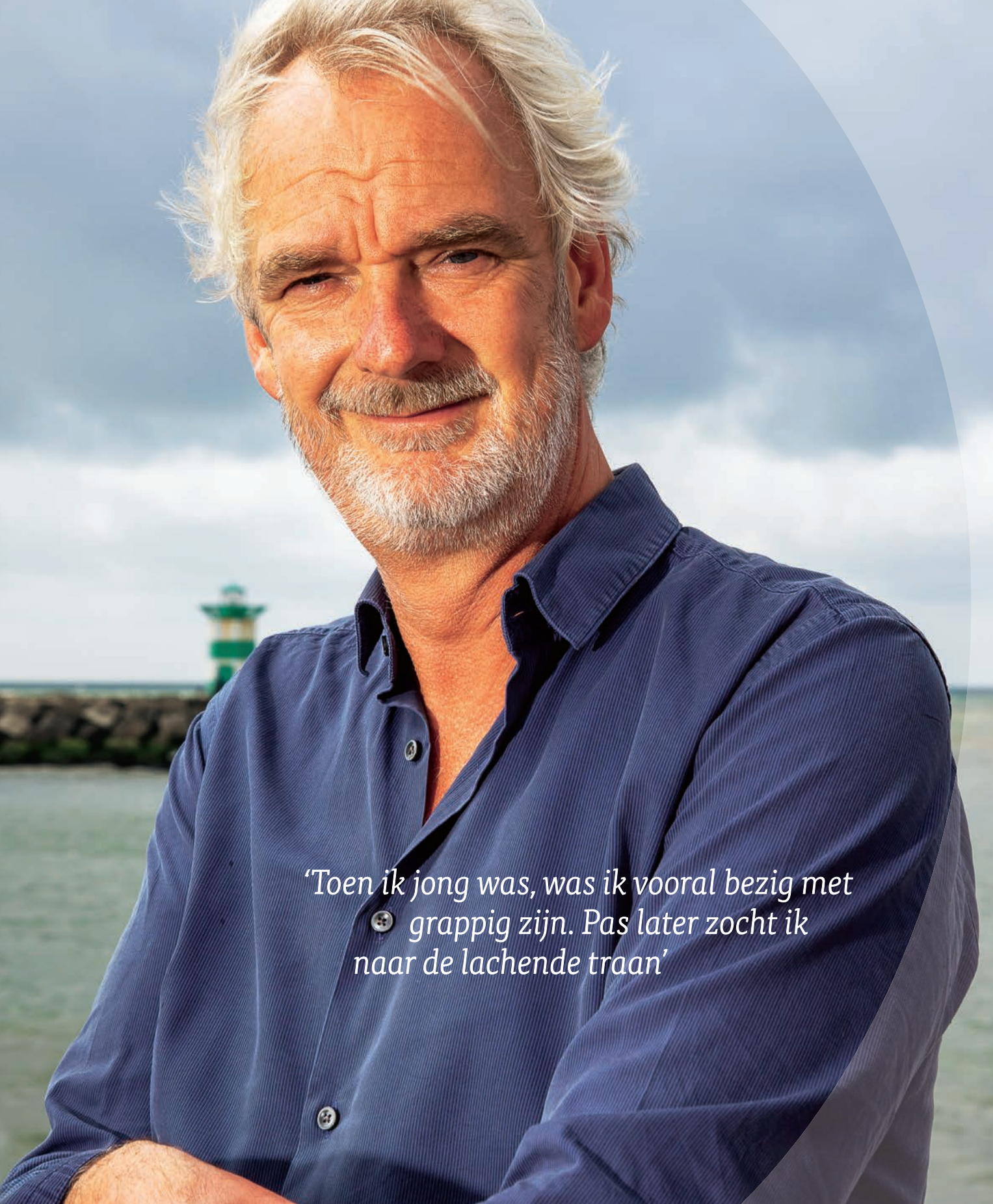
"Ik groeide op in het Gelderse Twello. Eerst zat ik op de middelbare school in Apeldoorn; toen er een vrije school in Zutphen kwam, moest ik daarheen. Ik fietste via Deventer, waar ik een vriendje ophaalde. Dat was om, maar anders moest ik dat hele eind – 24 kilometer heen en 24 kilometer terug – in mijn eentje doen. Ik heb wat zitten tieren op mijn fietsje als ik door storm en regen naar school ging. Misschien komt die aversie daar vandaan."

Paste die school bij jou?

"Mijn ouders waren beeldend kunstenaar. Het waren geen echte antroposofen, maar ze vonden het fijn als wij een beetje creatief onderwijs kregen. In sommige periodes was er geen televisie in huis: dat zou ten koste gaan van onze verbeelding. We deden op die school veel aan tekenen, toneel en koorzang. Ik ben iemand die leert van verhalen, zoals daar wordt onderwezen, je moet mij niet drillen. Dus ik zat er op mijn plek."

Wanneer wist je dat je acteur wilde worden?

"Op de lagere school riep ik al dat ik naar de toneelschool wilde. Dat was best opmerkelijk, want we gingen thuis nooit naar toneelvoorstellingen, mijn

‘Toen ik jong was, was ik vooral bezig met grappig zijn. Pas later zocht ik naar de lachende traan’

PASPOORT

Naam: Stefan de Walle

Geboren: Den Haag, 15 september 1965

Opleiding: Toneelschool Arnhem

Privé: Gescheiden, twee volwassen zoons. Hij heeft een nieuwe partner.

Carrière: Was van 1989 tot 2001 verbonden aan het Ro Theater in Rotterdam; vervolgens, tot 2021, aan Het Nationale Toneel/ Nationale Theater. Speelde daarnaast in talloze tv-series en speelfilms, zoals zoon Kees in *Flodder* (film en tv-serie), *De marathon* en diverse personages in *Welkom in de Middeleeuwen*. Volgde in 2010 Bram van der Vlugt op bij de nationale Sinterklaas-intocht en *Het Sinterklaasjournaal*. Staat momenteel in het theater met Carine Crutzen in de voorstelling *Gif*.

◀ ouders waren meer muziekgericht. Ik vond het heel leuk om een rol te spelen, zoals Sinterklaas. Dat deed ik toen al, daar zijn foto's van. Wat ook opmerkelijk was: ik was knetterverlegen. In de brugklas heb ik de eerste drie maanden mijn mond niet opengedaan. Totdat er een bonte avond was en ik een leraar nadeed. Iedereen vond dat heel grappig. Opeens was ik van die mysterieuze jongen een populaire figuur geworden. Van het ene naar het andere uiterste, dat was een grote beloning. Ik leerde met gek doen spanningen oplossen. Toen ik jong was, was ik vooral

bezig met grappig zijn. Pas later zocht ik naar de lachende traan. Ik speel graag tragikomische rollen, zoals in *De marathon* en nu in *Tweede Hans*."

Waarom is dat?

"Omdat het leven nu eenmaal ook zo is. Het is soms helemaal niet leuk. De combinatie hilarisch en verdrietig is fijn om mee te werken."

Hoe ziet dat er in het geval van Hans uit?

"Hans heeft met zijn vrouw Marleen en uitwonende

dochter een comfortabel leven. Hij is daar tevreden mee en heeft het erg naar zijn zin in het tuincentrum waar hij altijd heeft gewerkt. Hij is nog echt van het oude stempel; neemt veel tijd voor de klant, heeft niets met online bestellen. Het tuincentrum wordt na een overname gereorganiseerd en Hans gaat er met een regeling uit. Hij worstelt daarmee. Het is een nieuwe fase in zijn leven, die hem ook veel brengt.”

Is dat herkenbaar?

“Zeker. Ik ben sinds vorig jaar augustus freelancer, na ruim dertig jaar in vaste dienst. Ik ben mijn weg nog aan het zoeken. Het was een bewuste keuze na twintig jaar bij Het Nationale Theater. Ik kon daar niet elke keer zeggen als een rol me niets leek: ‘Daar heb ik geen zin in.’ En ik kon me ook niet zomaar vrijmaken voor een mooie televisie- of filmrol. Ik had behoefte aan iets anders en aan vrijheid. Voor *Tweede Hans* hoefde ik niemand meer te vragen: ‘Past het wel in ons schema?’”

Durfde je die stap ook te nemen omdat je de zekerheid hebt dat je rond 5 december een vaste opdracht hebt?

“Je bedoelt mijn raadsheerschap van de Sint? Ik heb inmiddels geleerd dat ik geen vastigheid nodig heb. Dingen in het leven zijn nooit zeker; zie wat er nu allemaal in Oekraïne gebeurt. En dat geldt ook voor je carrière en je privéleven. Maar het is wel fijn als er bepaalde ijkpunten in een jaar zijn, een soort basis. Het scheelt ook dat mijn zoons inmiddels op eigen benen staan. Moos zit op het conservatorium, Bill doet aan toneel en film. Ik voel niet meer die grote verantwoordelijkheid van toen ik met mijn salaris een gezin moest onderhouden.”

Ook privé bleek niets zeker: in 2015 verliet je vrouw je plotseling voor een ander. Wat heeft dat jou gebracht?

“Net als bij Hans was dat iets dat mijn wereld op zijn kop zette. Het was heel intens. Alles wat vanzelfsprekend was verdween. Opeens sta je er voor je gevoel helemaal alleen voor, maar zo’n lél om je oren zorgt er ook voor dat je voelt dat je leeft. Hoofdzaken worden bijzaken. Langzaam ontstaat het inzicht dat er nog heel veel andere dingen in het leven zijn en vult dat leven zich weer. Met nieuwe vriendschappen, een nieuwe partner, nieuw werk. Er ontstaat een ‘Tweede Stefan’, zeg maar.”

‘Tweede’ Hans ontdekt dat het niet belangrijk is wat hij is, maar wie hij is. Hoe belangrijk is werk voor ‘Tweede Stefan’?

“Ik kan werk en privé goed scheiden. Ik ga niet kapot van slechte recensies, ik hoef niet bekend te zijn. Ik ben ook heel erg Stefan de Walle.”

Wie is dat?

“Iemand die veel interesse heeft in anderen en in zijn omgeving. Ik ben niet heel erg op mezelf gericht. Natuurlijk is mijn werk een groot en belangrijk onderdeel van mijn leven. Zeker toen ik jonger was loste ik veel dingen op met spelen. Ik vind het leuk om een deel van mezelf te verbinden met een personage. En dat ik via een personage dingen kan zeggen of vertellen. Of gewoon even lekker kan schreeuwen op het toneel.”

‘Opeens stond ik er alleen voor, maar daardoor voelde ik ook dat ik leefde’

De laatste jaren zijn je personages vaak ouder dan dat je zelf bent. Schreeuwen die nog wel zo hard?

“Ik zit nu blijkbaar in die kaartenbak. Een tijd lang speelde ik alleen jongere mannen, toen een tijd vaders. Nu hebben ze me in de bak van de opa’s gestopt. Het viel me laatst ook op, ik dacht: tjonge. Maar ja, ik kan ook niet meer doorgaan voor iemand van begin veertig. Als levensgenieter vind ik ouder worden niet echt leuk. Ik houd veel van het leven, van mensen en dieren, van schoonheid. Maar ook ouder worden heeft zijn goede kanten, zoals een schat aan ervaring hebben, hechte vriendschappen en kunnen genieten van kleine dingen. Een lekker harinkje bijvoorbeeld. En zolang ik fysiek alles nog kan... Ik voel me soms nog een jongetje en kan heel verbaasd zijn over dingen. Als het mooie rollen zijn, vind ik het ook niet erg om een veel oudere man te spelen. Er is niets mis met een Hans of een Sinterklaas.”

Sinterklaas opereert niet bepaald in jouw favoriete jaargetijde. Vormt dat geen bezwaar?

“Het is vaak erg koud, ja. Maar hij heeft heel warme kleren aan, dus maak je over hem geen zorgen.”

Tweede Hans | vrijdag | 21.30 | Omroep MAX | NPO 1